

Działania profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i cyfrowego uczniów w Szkole Podstawowej nr 13 w Zawierciu

Strategia działań wychowawczych, profilaktycznych i interwencyjnych wobec dzieci i młodzieży obejmuje wszelkie działania wychowawcze, profilaktyczne, edukację prozdrowotną i jest realizowana przez wszystkich pracowników szkoły.

Podmiotem działań w ramach strategii są uczniowie.

Podstawy prawne stosowanych procedur:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe
2. Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych
3. Ustawa Karta Nauczyciela z 26 stycznia 1982
4. Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z 26 października 1982r
5. Ustawa Kodeks Cywilny z 23 kwietnia 1964
6. Ustawa Kodeks Karny z dnia 6 czerwca 1997
7. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z 26 października 1982
8. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r
9. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 z p. zmianami).
10. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2003r. Nr24, poz. 198).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. nr 26, poz. 226).

Strategie działań wychowawczych i zapobiegawczych:

1. Dyrektor szkoły:

Dyrektor szkoły/placówki (art. 7. 1. ustawy Karta Nauczyciela z 26 stycznia 1982 r. z póź. zm.) jest jej przedstawicielem na zewnątrz, przełożonym służbowym wszystkich pracowników szkoły, sprawuje opiekę nad dziećmi i młodzieżą uczącą się w szkole, zapewnia w miarę możliwości odpowiednie warunki organizacyjne do realizacji zadań dydaktycznych i opiekuńczo-wychowawczych oraz bezpieczeństwo uczniom i nauczycielom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę.

Do obowiązków dyrektora szkoły w zakresie zagwarantowania bezpieczeństwa szkoły/placówki należy:

- 1) systematyczne prowadzenie oceny stanu zabezpieczeń
- 2) sprawdzanie, czy zasady postępowania w sytuacji zagrożenia są znane wszystkim pracownikom

- 3) sprawdzanie, czy ciągi ewakuacyjne są drożne, a klucze od drzwi ewakuacyjnych są w wyznaczonym miejscu
- 4) organizowanie przeszkolenia pracowników oraz ćwiczeń, bądź instruktaży dla pracowników szkoły, uczniów, dzieci
- 5) zarządzanie ewakuacji na wypadek ogłoszenia alarmu o zagrożeniach
- 6) respektowanie otrzymanych poleceń od służb ratowniczych
- 7) Nadzoruje realizację zadań wynikających ze Statutu Szkoły Podstawowej nr 13 w Zawierciu.
- 8) Monitoruje realizację strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych.
- 9) Na bieżąco informowany jest przez wychowawców, nauczycieli i innych pracowników szkoły o podejmowanych przez nich działaniach wynikających z realizacji strategii.
- 10) Podejmuje stosowne decyzje tak, aby każda interwencja była przeprowadzona z zachowaniem wszelkich praw zarówno uczniów, jak ich rodziców.

Obowiązki nauczycieli i innych pracowników

2. Nauczyciele i wychowawcy klas:

Zgodnie art. 6. ustawy Karta Nauczyciela, nauczyciel zobowiązany jest rzetelnie realizować zadania związane z powierzonym mu stanowiskiem oraz podstawowymi funkcjami szkoły: dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą, w tym zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę.

Na wzrost bezpieczeństwa w placówce oświatowej mają wpływ:

- 1) świadomość możliwości wystąpienia zagrożenia oraz umiejętność ich rozpoznawania
- 2) działania prewencyjne polegające na minimalizowaniu ryzyka wystąpienia zagrożenia
- 3) znajomość rodzajów alarmów, komunikatów ostrzegawczych i sygnałów alarmowych oraz sposobów postępowania w przypadku ich ogłoszenia
- 4) ćwiczenia umiejętności posługiwania się technicznymi środkami alarmowania i powiadamiania oraz znajomości miejsca ich rozmieszczenia w placówce
- 5) dysponowania numerami telefonów do kierownictwa placówki (dyrektora, zastępcy dyrektora, innych osób funkcyjnych), znajomość numerów telefonów służb ratunkowych,
- 6) okresowego zapoznawania się z instrukcją przeciwpożarową, planami ewakuacji oraz innymi instrukcjami i planami dotyczącymi m.in. rozmieszczenia głównych: wyłączników energii elektrycznej, hydrantów, systemów alarmowych oraz posiadanie umiejętności posługiwania się nimi w razie wystąpienia sytuacji kryzysowej.

Nauczyciele i wychowawcy:

1. Realizują zadania zawarte w Szkolnym Programie Wychowawczo-profilaktycznym, oraz w Planach Pracy Wychowawcy Klasowego.

2. Systematycznie prowadzą edukację prozdrowotną, promocję zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród uczniów na godzinach do dyspozycji wychowawcy, na zajęciach pozalekcyjnych, zajęciach w świetlicy szkolnej, kołach zainteresowań.
3. Realizują zagadnienia dotyczące zapobiegania narkomanii w ramach przedmiotów, których podstawy programowe uwzględniają te zagadnienia.
4. Uczestniczą w WDN oraz kursach, szkoleniach, konferencjach z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży oraz sposobów podejmowania wczesnej interwencji sytuacji zagrożenia uzależnieniem.
5. Wykorzystują zdobytą wiedzę w pracy z młodzieżą i ich rodzicami informując o szkodliwości środków i substancji, których używanie łączy się z zagrożeniem bezpieczeństwa oraz może doprowadzić do uzależnienia.
6. Wychowawcy klas organizują szkolenia dla rodziców uczniów o charakterze profilaktycznym.
7. Wychowawcy klas dokonują diagnozy sytuacji wychowawczej, przejawów zachowań ryzykownych uczniów swojej klasy, sytuacji życiowej rodzin dysfunkcyjnych.
8. Wychowawcy klas i nauczyciele współpracują z pedagogiem szkolnym, szkolną pielęgniarką w zakresie realizowania zagadnień profilaktycznych, wychowawczych i edukacji prozdrowotnej.

3. Pracownicy administracji i obsługi

Do obowiązków pracowników administracji i obsługi należy:

- 1) reagowanie na przejawy krzywdy, przemocy i agresji stosowanej wobec uczniów
- 2) zgłaszanie do kierownictwa szkoły zauważonych niepokojących zachowań zagrażających bezpieczeństwu, zdrowiu lub życiu uczniów
- 3) podejmowanie natychmiastowych działań zmierzających do usunięcia sytuacji zagrażających bezpieczeństwu uczniów (szczególnie w trakcie trwania przerwy) takich jak: rozlany płyn, potłuczone szkło, oberwana tablica, otwarty dostęp do urządzeń elektrycznych itp.

4. Pedagog szkolny:

1. Zapewnia pomoc pedagogiczną młodzieży zagrożonej uzależnieniem na terenie szkoły, prowadzi indywidualne konsultacje i poradnictwo pedagogiczne uczniom podejmującym działania ryzykowne.
2. Diagnozuje i rozpoznaje zagrożenia związane z uzależnieniem (ankiety, obserwacje diagnostyczne, rozmowy kierowane, indywidualne rozmowy z uczniami konsultacje z wychowawcami, nauczycielami i pozostałymi pracownikami szkoły).
3. Prowadzi działalność informacyjną, udostępnia materiały edukacyjne.
4. Organizuje, prowadzi zajęcia profilaktyczne i integracyjne, we współpracy z wychowawcami klas współorganizuje profilaktyczne imprezy.
5. Współpracuje z instytucjami i organizacjami wspierającymi dziecko, rodzinę i szkołę w zakresie rozwiązywania problemów młodzieży.
6. Współpracuje z dyrekcją szkoły, wychowawcami, nauczycielami i innymi pracownikami szkoły we wszystkich działaniach mających na celu redukcję

zachowań ryzykownych młodzieży, w sytuacjach wymagających interwencji lub w sytuacjach wymagających udzielenia pomocy uczniowi, który znalazł się w sytuacji kryzysowej.

7. Uczestniczy w WDN oraz w warsztatach, szkoleniach, kursach.

5. Pielęgniarka szkolna:

1. Udziela pierwszej pomocy przedmedycznej na terenie szkoły uczniowi, który wymaga takiej interwencji, określa stan w jakim on się znajduje.
2. Wzywa pogotowie ratunkowe, jeśli wymaga tego stan zdrowia ucznia.
3. Powiadamia dyrektora szkoły o każdej interwencji w sytuacji, gdy stwierdzi, że uczeń jest pod wpływem alkoholu lub środków odurzających lub stał się ofiarą pobicia.
4. Współpracuje z pedagogiem szkolnym (w sytuacjach kryzysowych, kiedy podejrzewa, że uczeń ma problemy zdrowotne spowodowane zaniedbaniem stanu zdrowia lub złym odżywianiem).
5. Prowadzi edukację prozdrowotną i profilaktykę uzależnień.

I. UCZEŃ STAŁ SIĘ OFIARĄ CZYNU KARALNEGO

Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

- Udzielenie pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienie udzielenia jej poprzez wezwanie lekarza w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń,
- Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
- Powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów) dziecka,
- Wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

II. UCZEŃ POPEŁNIŁ CZYN KARALNY LUB PRZESTĘPSTWO

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuraturę lub policję (art.4 Upn i art. 304 Kpk).

Postępowanie wobec ucznia-sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa.

- Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
- Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia,
- Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę,
- Powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów) ucznia-sprawcy,
- Powiadomienie policji w przypadku gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest znana,
- Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa, lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji,

III. UCZEŃ POSIADA PRZY SOBIE SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ NARKOTYK

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:

- Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży) ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia-jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
- O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa,
- W przypadku, gdy uczeń-pomimo wezwania odmawia przekazania substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy,
- Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

UWAGA: zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii- w Polsce karalne jest:

- Posiadanie każdej ilości narkotyków,
- Wprowadzanie do obrotu środków odurzających,
- Udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia,
- Wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających,

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat.

Z przestępstwem mamy do czynienia, jeśli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń, po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997r.- kodeksu postępowania karnego.

Jeśli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać policję

IV. NAUCZYCIEL ZNAJDUJE NA TERENIE SZKOŁY SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ WYGLĄDEM NARKOTYK

W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancje przypominającą wyglądem narkotyków powinien podjąć następujące kroki:

- Nauczyciel zachowuje środki ostrożności zabezpiecza substancje przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy,
- Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję,
- Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

V. NA TERENIE SZKOŁY ZNAJDUJE SIĘ UCZEŃ BĘDĄCY POD WPŁYWEM ALKOHOLU LUB NARKOTYKÓW.

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki:

- Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy,
- Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
- Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udziela pierwszej pomocy medycznej,
- Zawiadamia o tym fakcie rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezienia do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji- decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły,
- Dyrektor szkoły powiadamia najbliższą jednostkę Policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu- odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zagrożenia życiu lub zdrowiu innych osób,
- W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości Policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych- na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz Sąd Rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat,
- Jeżeli powtarzają się wypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na Terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym Policji (specjalisty do spraw nieletnich) lub sądu rodzinnego,
- Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 18 lat, stanowi wykroczenie z art.431 ust 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

VI. UŻYWANIE ALKOHOLU LUB INNYCH ŚRODKÓW W CELU WPROWADZENIA SIĘ W STAN ODURZENIA ...

Działania interwencyjne w przypadku uzyskania informacji, uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

- Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły,
- Wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
- W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
- Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny lub Policję (specjalistę ds. nieletnich).
- Podobnie, w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia Sąd Rodzinny lub Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
- Jeżeli zachowania świadczące o demoralizacji przejawia uczeń, który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez wewnętrzny regulamin szkoły.
- W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 §2 Kpk, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuraturę lub policję.

VII. PRZEDMIOTY LUB SUBSTANCJE NIEBEZPIECZNE NA TERENIE SZKOŁY.

W przypadku, kiedy na terenie szkoły nauczyciel lub inna osoba będąca pracownikiem szkoły znajduje substancję lub przedmioty, które ocenia jako niebezpieczne (broń, materiały wybuchowe, nieznane substancje) powinien:

- Zapewnić bezpieczeństwo osobom przebywającym na terenie szkoły,
- Niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły,
- Uniemożliwić dostęp osobom postronnym do tych substancji lub przedmiotów,
- Dyrektor szkoły wzywa policję.

VIII. WAGAROWANIE

Postępowanie wychowawcy w sytuacji ucznia wagarującego:

- Po nieusprawiedliwionej nieobecności, wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem lub kieruje go do pedagoga szkolnego,
- Telefonicznie powiadamia rodziców/opiekunów ucznia o wagarach.
- Wysyła pisemne zawiadomienie- upomnienie do rodziców/opiekunów ucznia o absencji ucznia (po dwóch tygodniach nieobecności, lub dłuższe nagminne opuszczanie lekcji)i nierealizowaniu przez niego obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki.
- W przypadku braku reakcji rodziców/opiekunów na przedłużające się wagary, wizyta w domu ucznia pedagoga szkolnego i wychowawcy (w asyście straży miejskiej).
- W przypadku dalszego braku reakcji rodziców/opiekunów ucznia wszczęcie postępowania administracyjnego i administracyjna egzekucja realizacji obowiązku szkolnego.
- Powiadomienie Sądu rodzinnego.
- Uczeń pełnoletni, który nie ukończył gimnazjum może być skreślony z listy uczniów decyzją rady pedagogicznej na wniosek dyrektora szkoły, jeśli nieusprawiedliwione nieobecności uniemożliwiają ocenę postępów nauce, a uczeń nie podejmuje próby zmiany sytuacji.

IX. POSTĘPOWANIE WOBEC OSOBY OBCEJ NA TERENIE SZKOŁY (przez osobę obcą należy rozumieć każdego, kto aktualnie nie jest uczniem lub pracownikiem szkoły.

- Każdy pracownik ma prawo żądać informacji od osoby obcej o cel jej pobytu w szkole.
- W przypadku, gdy osoba odmawia celu wizyty i zachowuje się agresywnie bądź stwarza zagrożenie dla osób przebywających w szkole, każdy pracownik może żądać od niej opuszczenia budynku szkolnego.
- O zaistniałej sytuacji powiadamy dyrektora szkoły.
- Przy odmowie wyjścia należy wezwać pomoc. W razie potrzeby wezwać policję.

X. UCZEŃ UNIEMOŻLIWIA PROWADZENIE LEKCJI.

Postępowanie w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarne zachowanie w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacer po Sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela).

- Upomnienie słowne,
- Próba uspokojenia sytuacji w klasie,
- Powiadomienie wychowawcy klasy (nagana wychowawcy),
- W każdym przypadku powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów),
- W przypadku braku reakcji na interwencję nauczyciela i wychowawcy, powiadomienie pedagoga szkolnego i dyrekcji szkoły,
- Konsekwencje (zgodne ze Statutem szkoły), upomnienie na apelu szkolnym, nagana dyrektora,
- Obniżenie punktacji z zachowania,

- Systematyczne spotkania z pedagogiem szkolnym,

XI. DEWASTACJA MIENIA SZKOŁY I CUDZEJ WŁASNOŚCI.

W sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego lub cudzej własności, nauczyciel:

- Powstrzymuje sprawców, (w przypadku braku możliwości ustalenia sprawców/sprawcy, rozmowa z wszystkimi osobami, które mogły się znajdować w miejscu zdarzenia, podjęcie czynności mających na celu ustalenie sprawcy/sprawców,
- Wezwanie rodziców,
- W przypadku dużej szkody obligatoryjnie wezwanie policji,
- Wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec uczniów sprawców,
- Obniżenie oceny z zachowania.

XII. ZACHOWANIE AGRESYWNE

- Bójki,
- Posiadanie niebezpiecznych przedmiotów-zagrożenie dla życia i zdrowia innych,
- Używanie ognia na terenie szkoły,
- Posiadanie niebezpiecznych substancji,
- Wulgarne zachowanie,
- Lekceważący i arogancki stosunek do uczniów i pracowników szkoły,
- Nie respektowanie zarządzeń obowiązujących na terenie szkoły,
- Wymuszanie, zastraszanie, podżeganie do bójek, wyzywanie,
- Dewastowanie mienia i cudzej własności.

W sytuacjach zachowania agresywnego ze strony ucznia nauczyciel powinien:

- Zdecydowanie i stanowczo, nie wdając się w dyskusję, całkowicie przerwać negatywne zachowanie sprawcy wobec ofiary,
- Rozdzielić strony,
- Nie dopuścić do przejawów agresji wobec siebie, jako osoby interweniującej,
- Wezwanie wychowawcy lub pedagoga, ocena zagrożenia i podjęcie decyzji o interwencyjnej: powiadomienie dyrekcji, rodziców lub policji,
- Próba mediacji między stronami konfliktu-w sytuacji trudnej rolę mediatora przejmuje pedagog lub psycholog,
- Upomnienie-nagana dyrektora,
- Obniżenie punktacji z zachowania,

XIII.POSIADANIE PRZEDMIOTÓW NIEDOZWOLONYCH.

Jeżeli nauczyciel zauważy, że uczeń posiada przedmioty niedozwolone na terenie szkoły powinien:

- Nakłonić ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu,
- W przypadku odmowy uczeń ponosi konsekwencje za złamanie regulaminu szkolnego,
- W przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia nauczyciel natychmiast powiadamia dyrektora szkoły (dyrektor może powiadomić policję)
- W każdym przypadku nauczyciel powiadamia rodziców/opiekunów ucznia,
- Obniżenie punktacji z zachowania,

XIV. NARUSZENIE NIETYKALNOŚCI OSOBISTEJ NAUCZYCIELA LUB PRACOWNIKA SZKOŁY.

Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły (obelżywe wyzwiska, groźby, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna itp.)

- Powiadomienie wychowawcy, pedagoga, dyrekcji.
- Powiadomienie policji i sądu rodzinnego,
- Natychmiastowe obniżenie punktacji z zachowania oraz wpis do zeszytu uwag i zeszytu szkolnych interwencji,
- Nagana dyrektora szkoły.

XV. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU STWIERDZENIA PALENIA TYTONIU PRZEZ UCZNIA.

- Zgłoszenie do wychowawcy,
- Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem powiadamia o fakcie rodziców/opiekunów ucznia oraz dyrekcję,
- Rozmowa dyscyplinująca i profilaktyczna- powiadomienie ucznia w obecności rodziców/opiekunów prawnych o konsekwencjach zdrowotnych i prawnych palenia przez osoby niepełnoletnie,
- Przygotowanie przez ucznia referatu i gazetki szkolnej na temat szkodliwości palenia, uczeń może być zobowiązany do wykonania innej pracy związanej z profilaktyką.

XVI POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU STWIERDZENIA CYBERPRZEMOCY

Przypadek cyberprzemocy może zostać ujawniony przez ofiarę, świadka (np. innego ucznia, nauczyciela, rodzica) lub osobę bliską ofierze (np. rodzice, rodzeństwo, przyjaciele).

W każdym przypadku należy:

- ze spokojem wysłuchać osoby zgłaszającej i okazać jej wsparcie,
- podziękować za zaufanie i zgłoszenie tej sprawy,
- Jeśli zgłaszającym jest ofiara cyberprzemocy, podejmując działania przede wszystkim należy okazać wsparcie, z zachowaniem jej podmiotowości i poszanowaniem jej uczuć,
- rozmowę należy przeprowadzić w miejscu bezpiecznym, zapewniającym ofierze intymność,

- nie należy podejmować kroków, które mogłyby prowadzić do powtórnej wiktymizacji czy wzbudzić podejrzenia sprawcy,
- w każdej sytuacji w trakcie ustalania okoliczności trzeba ustalić charakter zdarzenia (rozmiar i rangę szkody, jednorazowość/powtarzalność),
- unikać działań, które mogłyby wtórnie stygmatyzować ofiarę lub sprawcę,
- dokonać oceny, czy zdarzenie wyczerpuje znamiona cyberprzemocy, czy jest np. niezbyt udanym żartem (wtedy trzeba podjąć działania profilaktyczne mające na celu nie dopuszczenie do eskalacji tego typu zachowań w stronę cyberprzemocy).
- zabezpieczyć wszystkie dowody związane z aktem cyberprzemocy (np. zrobić kopię materiałów, zanotować datę i czas otrzymania materiałów, dane nadawcy, adresy stron www, historię połączeń, etc.),
- pedagog szkolny przeprowadza ze sprawcą (jeżeli jest uczniem szkoły) rozmowę o jego zachowaniu. Rozmowa taka ma służyć ustaleniu okoliczności zdarzenia,
- należy udzielić wsparcia ofierze. Musi się ona czuć bezpieczna i zaopiekowana przez dorosłych.
- okazać zrozumienie, podkreślić, że szkoła nie toleruje przemocy i że zostaną podjęte odpowiednie procedury interwencyjne,
- poinformować ucznia o krokach, jakie może podjąć szkoła i sposobach, w jaki może zapewnić mu bezpieczeństwo.
- w działaniu wobec ofiary należy także włączyć rodziców/opiekunów ofiary – trzeba na bieżąco ich informować o sytuacji, pamiętając przy tym o podmiotowym traktowaniu
- zaproponować pomoc specjalisty (np. psycholog szkolny, poradnia psychologiczno-pedagogiczna) oraz przekazać informację o możliwości zgłoszenia sprawy Policji.
- zadbać o bezpieczeństwo świadków zdarzenia, zwłaszcza, jeśli byli oni osobami ujawniającymi cyberprzemocy
- Współpracować z Policją i sądami rodzinnymi – procedura powinna umożliwiać rozwiązanie sytuacji problemowej na poziomie pracy wychowawczej szkoły,
- szkoła powinna powiadomić odpowiednie służby (np. sąd rodzinny), gdy wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje z statutu i/lub regulaminu wobec ucznia) i interwencje pedagogiczne, a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów (np. nie ma zmian postawy ucznia).

Kontakt z Policją wymagają wszelkie sytuacje, w których zostało naruszone prawo (np. groźby karalne, świadome publikowanie nielegalnych treści, rozpowszechnianie nagich zdjęć z udziałem małoletnich). Za zgłoszenie powinien odpowiadać dyrektor szkoły.

O obowiązujących procedurach w sytuacjach zagrożenia szkoła informuje rodziców na spotkaniach klasowych. Rodzice dokumentują fakt zapoznania się z procedurami poprzez złożenie podpisów w dokumentacji szkoły. Powyższe procedury posiada każdy wychowawca, pedagog, dyrektor oraz biblioteka szkolna.